YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

29 päivänä syyskuuta 1999 *

Asiassa T-126/97,

Sonasa — Sociedade Nacional de Segurança, Ld.ª, Portugalin oikeuden mukaan perustettu yhtiö, kotipaikka Lissabon, edustajanaan asianajaja Nuno Morais Sarmento, Lissabon, prosessiosoite Luxemburgissa c/o asianajaja Victor Gillen, 13 rue Aldringen,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet Maria Teresa Figueira ja Knut Simonson, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii komission 16.12.1996 tekemän sellaisen päätöksen K(96) 3451 kumoamista, jolla pienennettiin Euroopan sosiaalirahastosta kantajalle myönnettyä rahoitustukea,

* Oikeudenkäyntikieli: portugali.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja R. M. Moura Ramos sekä tuomarit V. Tiili ja P. Mengozzi,

kirjaaja: hallintovirkamies A. Mair,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 25.3.1999 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 Euroopan sosiaalirahaston tehtävistä 17 päivänä lokakuuta 1983 tehdyn neuvoston päätöksen 83/516/ETY (EYVL L 289, s. 38) 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa määrätään, että Euroopan sosiaalirahasto (jäljempänä ESR) osallistuu ammatillista koulutusta ja ammatinvalintaa koskevien toimien rahoittamiseen.

2 Ainoastaan jäsenvaltio tai sen määräämä yksikkö voivat esittää näiden toimien rahoittamista koskevia hankkeita, jotka komissio hyväksyy hyväksymispäätöksellä. Päätöksen 83/516/ETY 2 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltion, jonka nimissä hanke on esitetty, on taattava sen moitteeton toteuttaminen.

3 Päätöksen 83/516/ETY soveltamisesta 17 päivänä lokakuuta 1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2950/83 (EYVL L 289, s. 1) 5 artiklan 4 kohdassa säädetään yhtäältä, että tuen loppuosan maksamista koskevaan pyyntöön on liitettävä yksityiskohtainen selvitys koulutushankkeen sisällöstä, tuloksista sekä rahoitusnäkökohdista, ja toisaalta, että asianomaisen jäsenvaltion on vahvistettava, että näissä pyynnöissä olevat tosiseikkoja ja kirjanpitoa koskevat tiedot ovat oikein.

4 Asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa säädetään, että silloin, kun ESR:n tukea ei ole käytetty hyväksymispäätöksen ehtojen mukaisesti, komissio voi keskeyttää tuen maksamisen, pienentää sen määrää tai peruuttaa tuen varattuaan asianomaiselle jäsenvaltiolle tilaisuuden tulla kuulluksi.

5 Asetuksen 6 artiklan 2 kohdassa säädetään, että maksetut summat, joita ei ole käytetty hyväksymispäätöksessä asetettujen ehtojen mukaisesti, on palautettava.

Kanteen perustana olevat tosiseikat

6 Departamento para os Assuntos do Fundo Social Europeu (Euroopan sosiaalirahastoa koskevia asioita käsittelevä osasto, jäljempänä DAFSE) edustaa Portugalin valtiota ESR:lle kuuluvissa asioissa. Se on yhtäältä ESR:n rahoittamista toimenpiteistä vastaavien komission yksiköiden ja toisaalta ESR:sta tukea hakevien julkisten ja yksityisten laitosten ainoa portugalilainen neuvottelukumppani.

7 Kantaja Sonasa — Sociedade Nacional de Segurança, Ld.ª (jäljempänä Sonasa) esitti DAFSElle hakemuksen ESR:n rahoitustuen saamiseksi ammatillista koulutusta koskevalle hankkeelle, joka oli määrä toteuttaa tilivuoden 1989 aikana (jäljempänä tukihakemus).

8 DAFSE esitti tämän jälkeen kyseisen hakemuksen komissiolle kantajan lukuun Portugalin valtion nimissä.

9 Hanke, jolle tukea oli haettu, hyväksyttiin komission 22.3.1989 tekemällä päätöksellä K(89) 0570 (jäljempänä hyväksymispäätös), jolla kantajalle myönnettiin 35 083 325 Portugalin escudoa (PTE) 249:n alle 25-vuotiaan henkilön kouluttamista varten.

10 Portugalin hallitus sitoutui puolestaan rahoittamaan kantajan hanketta 28 704 538 PTE:lla Orçamento da Segurança Social/Instituto de Gestão Financeira da Segurança Socialin (sosiaaliturvamäärärahat/sosiaaliturvan rahoittamista hoitava viranomainen, jäljempänä OSS/IGFSS) välityksellä.

11 Koulutushankkeen toteuttamisaikana kantaja sai 8.5. ja 5.7.1989 ESR:n ja OSS/IGFSS:n myöntämästä tuesta ennakkoa.

12 DAFSE totesi heinäkuussa 1989 toteuttamansa tarkastuksen perusteella, että koulutusohjelman kesto oli lyhentynyt ja alun perin ennakoitu osanottajamäärä oli alentunut, minkä takia se katsoi, että tukea oli pienennettävä. Se kuitenkin muutti kantansa ja suositteli 6.3.1990 päivätyssä, komissiolle osoitetussa kirjeessään, että alkuperäinen hyväksymispäätös pysytettäisiin.

13 Toteutettuaan koulutushankkeen kantaja esitti DAFSE:lle sitä koskevan kustannuslaskelman, jonka mukaan kokonaiskustannukset olivat alun perin arvioitua pienemmät, ja pyynnön tuen loppuosan maksamisesta. Molemmat toimitettiin komissiolle 27.10.1990.

14 Kun DAFSE tutki pyyntöä loppuosan maksamiseksi ensimmäistä kertaa, se epäili, että hakemuksessa mainitut tiedot eivät olleet sääntöjenmukaisia. Kuitenkin se maksoi 27.6.1991 jälleen osasuorituksen täsmentäen, että edellytyksenä on, että komissio katsoo hanketta koskevan kustannuslaskelman olevan sääntöjenmukainen.

15 DAFSE ilmoitti komissiolle 20.8.1991, että tutkittuaan asiakirja-aineiston uudelleen se hyväksyi Sonasan esittämän kustannuslaskelman.

16 Kun komissio oli saanut tämän DAFSEn ilmoituksen, se pyysi sitä tutkimaan tarkemmin kantajaa koskevan asiakirja-aineiston.

17 DAFSE ilmoitti 12.10.1992 kantajalle, että se oli antanut riippumattoman yrityksen tehtäväksi suorittaa kantajan ammatillista koulutusta koskevan hankkeen rahoituksen ja kirjanpidon tarkastuksen.

18 Yritys, jonka tehtäväksi tarkastus oli annettu, totesi lokakuussa 1993 antamassaan selvityksessä, että Sonasan ammatillista koulutusta koskevaa hanketta varten myönnetyn tuen määrää on pienennettävä, koska joitakin menoista ei voida hyväksyä. Tässä selvityksessä todettiin muun muassa, että harjoittelijoilla oli ollut ainoastaan yksi viikko käytännön harjoittelua ja että heidät oli otettu töihin ikään kuin he olisivat olleet yrityksen tavanomaisia työntekijöitä.

19 Sonasa ja DAFSE vaihtoivat useaan otteeseen näkemyksiään rahoituksen ja kirjanpidon tarkastusta koskevasta selvityksestä, minkä jälkeen DAFSE teki Portugalin hallintolainkäyttölain 100 §:ssä säädettyjen menettelyjen mukaisesti 1.2.1996 päätöksen siitä, että se ehdottaa komissiolle rahoitustuen määrän pienentämistä.

20 DAFSE vaati 20.3.1996 päivätyllä kirjeellään kantajaa maksamaan takaisin osan sille koulutushanketta varten myönnetyistä ennakoista täsmentäen, ettei tällä palauttamisvaatimuksella ole yhteyttä päätökseen, jonka komissio tekee ja joka koskee ESR:n myöntämän tuen lopullista määrää.

21 Portugalin valtio toimitti komissiolle rahoituksen ja kirjanpidon tarkastuksen tulokset 5.9.1996.

22 Komissio teki asetuksen N:o 2950/83 6 artiklan 1 kohdan nojalla 16.12.1996 päätöksen K(96) 3451 (jäljempänä riidanalainen päätös), joka annettiin kantajalle tiedoksi 19.2.1997 ja jolla komissio pienensi ESR:n alun perin Sonasan ammatillista koulutusta koskevaa hanketta varten myöntämän tuen määrää.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

23 Tässä tilanteessa kantaja nosti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 22.4.1997 toimittamallaan kannekirjelmällä nyt käsiteltävänä olevan kanteen riidanalaisen päätöksen kumoamiseksi.

24 Esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (neljäs jaosto) päätti aloittaa suullisen käsittelyn ja esittää kirjallisia kysymyksiä komissiolle, joka vastasi niihin 3.3.1999.

25 Asianosaisten lausumat kuultiin 2.3.1999 pidetyssä julkisessa istunnossa.

26 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen;

— velvoittaa vastaajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

27 Vastaaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteen perusteettomana;

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Pääasia

28 Kantaja vetoaa kolmeen kumoamisperusteeseen, jotka koskevat ensinnäkin oikeusvarmuuden, luottamuksensuojan ja hyvän hallintotavan periaatteiden loukkaamista, toiseksi saavutettujen oikeuksien koskemattomuutta koskevan periaatteen loukkaamista ja kolmanneksi riidanalaisen päätöksen perustelujen puutteellisuutta.

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee oikeusvarmuuden periaatteen, luottamuksensuojan periaatteen ja hyvän hallintotavan periaatteen loukkaamista

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

29 Kantaja väittää seuraavaa:

a) DAFSE ja komissio ovat koulutusohjelman hyväksyttyään useasti muuttaneet mieltään sen toteuttamiseksi myönnettävän rahoitustuen määrän osalta. Ne päätyivät pienentämään tätä määrää sillä perusteella, että teoriaopetukseen kuuluva niin sanottu teoriaharjoittelu olikin käytännöllistä, millä oli rikottu sääntöä, jonka mukaan käytännön harjoittelua ei voi olla enempää kuin teoriaopetusta.

b) Kantaja väittää erityisesti, että DAFSE oli oikaissut ohjelman etenemisestä ensin antamaansa kielteistä arviota ja tunnustanut virallisesti tehneensä arvioinnissa aineellisen virheen mutta oli myöhemmin, kun ohjelma oli jo

saatettu päätökseen ja DAFSE oli ilmoittanut komissiolle tuen loppuosan maksamista koskevassa pyynnössä olleita kulurakennetta ja rahoitustaulukkoa koskevan hyväksymisensä ja jopa maksanut kansallisen viranomaisen toimivaltaan kuuluvan osan rahoitustuesta, toistanut tämän kritiikkinsä ja uudestaan pienentänyt alun perin luvattua tuen määrää vaatimalla, että osa maksetusta tuesta palautetaan.

c) Komissio ei reagoinut DAFSElta saamiinsa kirjeisiin, mikä saattoi tarkoittaa ainoastaan sitä, että se oli yhtynyt DAFSEn päätelmiin ja vahvisti ne.

d) Koska DAFSE oli maksanut tuen loppuosan hyväksyttyään sen maksamista koskevassa pyynnössä olleen rahoituslaskelman, kantajalle oli syntynyt perusteltu luottamus siihen, että hänen oikeutensa tukeen tunnustetaan.

e) Komissio teki riidanalaisen päätöksen vahvistamalla DAFSEn rahoitustuen määrän pienentämistä koskevan lopullisen kannan tutkimatta missään vaiheessa, olivatko kansallisen elimen väitteet tai rahoitusta ja kirjanpitoa koskevaan selvitykseen sisältyvät väitteet perusteltuja, minkä lisäksi komissiolta kului aikaa seitsemän vuotta tuen loppuosan maksamista koskevan pyynnön vastaanottamisesta lukien.

30 Näissä kohdissa mainittujen seikkojen perusteella kantaja väittää, että komissio on törkeällä tavalla loukannut oikeusvarmuuden, luottamuksensuojan ja hyvän hallintotavan yleisiä periaatteita.

31 Vastaaja vastaa seuraavalla tavalla:

a) Riidanalainen päätös ei perustu pelkästään niin sanotun teoriaharjoittelun luokitteluun vaan myös siihen, että kantajan koulutushankkeeseen osallistui vain 137 harjoittelijaa alun perin ilmoitettujen 249:n sijasta, sekä siihen, että hyväksytyn hakemuksen täytäntöönpanolle asetettuja muita ehtoja ei ollut noudatettu.

b) Se, että DAFSE oli maksanut toistaiseksi sekä kansallisen tuen että ESR:n tuen loppuosan, ei osoita, että ESR olisi katsonut, että maksettu määrä pitäisi tosiasiallisesti maksaa. Asiassa sovellettavassa Portugalin lainsäädännössä todetaan erittäin selvästi, että tämä maksu suoritetaan sillä varauksella, mitä komission myöhemmin toteuttamasta kirjanpidon tarkastuksesta ilmenee sen tehdessä päätöksen tuen loppuosan hyväksymisestä.

c) Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan komissio tekee päätökset, jotka koskevat tuen loppuosan maksamista koskevia pyyntöjä, eivät kansalliset viranomaiset.

d) ESR:oon sovellettavan yhteisön lainsäädännön mukaan komissiolla ei ole velvollisuutta toteuttaa tilannetta koskevaa riippumatonta tutkimusta, ja se voi perustaa lopullisen päätöksensä jäsenvaltion asianmukaisesti perusteltuihin päätelmiin.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

32 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että on tarkoituksenmukaista tutkia peräkkäin jokainen kantajan esittämistä kolmesta kanneperusteen osasta.

— Luottamuksensuojan periaatteen loukkaaminen

33 Kaikilla taloudellisilla toimijoilla, joille toimielimen toiminnan vuoksi on syntynyt perusteltuja odotuksia, on oikeus vedota luottamuksensuojan periaatteeseen (asia T-81/95, Interhotel v. komissio, tuomio 14.7.1997, Kok. 1997, s. II-1268, 45 kohta).

34 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on kuitenkin niin, ettei yritys voi vedota luottamuksensuojan periaatteeseen, jos se on selvästi rikkonut voimassa olevaa oikeutta (yhdistetyt asiat T-551/93, T-231/94, T-232/94, T-233/94 ja T-234/94, Industrias Pesqueras Campos ym. v. komissio, tuomio 24.4.1996, Kok. 1996, s. II-247, 76 kohta).

35 Aluksi on todettava, että riidanalainen päätös on tehty asetuksen N:o 2950/83 6 artiklan 1 kohdan nojalla, jossa säädetään, että silloin, kun ESR:n tukea ei ole käytetty hyväksymispäätöksen ehtojen mukaisesti, komissio voi keskeyttää tuen maksamisen, pienentää sen määrää tai peruuttaa tuen varattuaan asianomaiselle jäsenvaltiolle tilaisuuden tulla kuulluksi.

36 Tästä säännöksestä ilmenee selvästi, että ESR:n tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuen saaja noudattaa komission hyväksymispäätöksessä toimenpiteelle asettamia ehtoja. Jos näitä ehtoja ei noudateta, tuen saaja ei siis voi perustellusti odottaa, että sille maksetaan koko hyväksymispäätöksessä myönnetty määrä.

37 Asetuksen N:o 2950/83 perusteella komissiolla siis oli oikeus tarkastaa, oliko ESR:n tuki käytetty siinä hyväksymispäätöksessä asetettujen ehtojen mukaisesti,

jolla kantajalle myönnettiin 35 083 325 PTE:n suuruinen rahoitustuki 249 henkilön koulutushanketta varten. Käsitellessään tuen loppuosan maksamista koskevaa pyyntöä komission oli kyseistä jäsenvaltiota kuultuaan arvioitava, oliko näitä edellä tarkoitettuja ehtoja mahdollisesti rikottu siten, että tuen määrää voitiin tällä perusteella pienentää asetuksen N:o 2950/83 6 artiklan mukaisesti (asia T-73/95, Oliveira v. komissio, tuomio 19.3.1997, Kok. 1997, s. II-384, 30 ja 31 kohta).

38 On selvää, että Sonasan koulutushankkeeseen osallistuvien harjoittelijoiden määrä pieneni huomattavasti (249 henkilöstä 137:ään) ja että hankkeen kestoa lyhennettiin selvästi. Komissio on lisäksi voinut rahoituksen ja kirjanpidon tarkastusta koskevan selvityksen perusteella todeta, että harjoittelijoilla oli ainoastaan yhden viikon pituinen käytännön harjoittelu ja että heidät oli otettu töihin ikään kuin he olisivat yrityksen tavanomaisia työntekijöitä.

39 Tästä seuraa, että kantaja ei selvästikään ole noudattanut ESR:n tuen saamiseksi asetettuja ehtoja. Tämän takia se ei voi vedota luottamuksensuojan periaatteeseen riidanalaisen päätöksen kumoamista koskevan vaatimuksen tueksi.

40 Kantaja ei voi perustellusti väittää myöskään, että sille olisi syntynyt perusteltu luottamus siihen, että alun perin myönnetty tuki maksetaan kokonaisuudessaan, sillä perusteella, että DAFSE oli maksanut koko tuen tai osan siitä hyväksyttyään tuen loppuosan maksamista koskevassa pyynnössä esitetyn rahoituslaskelman.

41 On nimittäin muistettava, että komissio antaa ratkaisut tuen loppuosan maksamista koskevien pyyntöjen osalta ja että ainoastaan sillä on toimivalta pienentää ESR:n rahoitustukea asetuksen N:o 2950/83 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti (asia T-85/94 (122), komissio v. Branco, tuomio 13.12.1995, Kok. 1995, s. II-2993, 23 kohta).

42 Vaikka DAFSElla on samalla tavalla kuin muillakin ESR:n toimenpiteiden rahoituksen osalta toimivaltaisilla kansallisilla viranomaisilla mahdollisuus ehdottaa asetuksen N:o 2950/83 5 artiklan 4 momentin mukaisesti komissiolle tuen loppuosan maksamista koskevassa pyynnössä ESR:n myöntämän taloudellisen tuen hyväksymistä tai pienentämistä, ainoastaan komissiolla on toimivalta tehdä tästä päätös. Lisäksi jokaista toimivaltaisten kansallisten viranomaisten suorittamaa maksua on pidettävä väliaikaisena, sillä komissio tekee asiassa lopullisen päätöksen.

43 Asiakirja-aineistosta ilmenee myös, että DAFSE oli jatkuvasti ilmoittanut kantajalle suoritettujen maksujen olevan väliaikaisia ja riippuvan tästä päätöksestä.

44 Tästä seuraa, että ilmoituksia, jotka DAFSE toimitti kantajalle ja komissiolle ja jotka koskivat ESR:n myöntämän tuen hyväksymistä tai mahdollista pienentämistä, on pidettävä pelkkinä kansallisen viranomaisen ehdotuksina, joita se on tehnyt valvoessaan koulutusta koskevien toimenpiteiden moitteetonta toteuttamista, mihin sillä on velvollisuus päätöksen 83/516/ETY 2 artiklan 2 kohdan mukaan.

45 Tästä seuraa, ettei kantaja voi tässä asiassa vedota luottamuksensuojan periaatteeseen riidanalaisen päätöksen kumoamista koskevan vaatimuksen tueksi.

46 Tämä kanneperusteen osa ei siis ole perusteltu.

— Oikeusvarmuuden periaatteen loukkaaminen

47 Kantaja ei voi myöskään vedota oikeusvarmuuden periaatteeseen riidanalaisen päätöksen kumoamista koskevan vaatimuksen tueksi. Ei nimittäin voida katsoa, että tässä asiassa olisi loukattu tätä periaatetta, joka edellyttää, että oikeussäännöt ovat selviä ja täsmällisiä ja jonka tarkoituksena on taata niiden tilanteiden ja oikeudellisten suhteiden ennakoitavuus, joihin yhteisön oikeutta sovelletaan (asia C-63/93, Duff ym., tuomio 15.2.1996, Kok. 1996, s. I-569, 20 kohta), koska sovellettavassa lainsäädännössä nimenomaisesti säädetään mahdollisuudesta periä rahoitustuki takaisin siinä tapauksessa, että tuen myöntämisen yhteydessä asetettuja ehtoja ei ole noudatettu (em. asia Interhotel v. komissio, tuomion 61 kohta).

48 Tämä kanneperusteen osa ei siis ole perusteltu.

— Hyvän hallintotavan periaatteen loukkaaminen

49 On todettava, että komissio on toiminut vaadittavaa huolellisuutta noudattaen.

50 Ensinnäkin se teki riidanalaisen päätöksen 16.12.1996 saatuaan 5.9.1996 rahoitusta ja kirjanpitoa koskevan selvityksen.

51 Toiseksi riidanalainen päätös ei perustu pelkästään tähän selvitykseen eikä myöskään niin sanotun teoriaharjoittelun sisällön arviointiin. Riidanalaisen päätöksen perusteluista päinvastoin ilmenee selvästi, että komissio perusti päätöksensä kaikkiin DAFSEn sille toimittamiin asiakirjoihin.

52 Kolmanneksi ESR:n rahoitustuen myöntäminen perustuu komission ja jäsenvaltioiden kiinteään yhteistyöhön, mistä seuraa, että jäsenvaltio on velvollinen myötävaikuttamaan siihen, että komissio voi valvoa, ovatko toteutetut tai toteutettavat hankkeet asiassa sovellettavien direktiivien mukaiset (asia T-85/94, Branco v. komissio, tuomio 12.1.1995, Kok. 1995, s. II-47, 35 kohta ja asia 310/81, EISS v. komissio, tuomio 15.3.1984, Kok. 1984, s. 1341, 14 kohta). Lisäksi on muistettava, että päätöksen 83/516/ETY 2 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltion, jonka nimissä hanke on esitetty, on taattava sen moitteeton toteuttaminen. Tästä seuraa, että kantaja ei voi moittia komissiota siitä, että se on perustanut päätelmänsä kyseessä olevan jäsenvaltion keräämiin tietoihin.

53 Huolimatta siitä, että tuen loppuosan maksamista koskevan pyynnön vastaanottamisen ja riidanalaisen päätöksen tekopäivän välillä on kulunut pitkä aika, komissio on nyt käsiteltävänä olevassa asiassa perustellusti odottanut tuloksia DAFSEn pyytämästä rahoituksen ja kirjanpidon tarkastusta koskevasta selvityksestä, jonka pyytäminen oli sinänsä perusteltua joidenkin asiakirja-aineistosta ilmenevien sääntöjenvastaisuuksien takia (ks. 38 kohta). Sitä, että komissio odotti tämän tarkastuksen tuloksia, ei voida pitää hyvän hallintotavan periaatteen loukkaamisena.

54 Se seikka, että komissiolla oli tiedossaan DAFSEn erilaiset kannanotot, ei mitenkään tarkoita, että se olisi vastuussa kansallisen viranomaisen toiminnasta. Vaikka komissio olisi tosin voinut vaatia kansallista viranomaista toimimaan ripeämmin, se oli silti velvollinen tekemään päätöksensä kaikkien niiden seikkojen perusteella, joilla saattoi olla merkitystä lopputuloksen kannalta (em. asia Oliveira v. komissio, tuomion 32 kohta). Tässä tilanteessa komissiota ei voida moittia siitä, että se odotti kansallisen viranomaisen suorittaman selvityksen päätöstä ennen kuin se teki päätöksensä.

55 Kolmas kanneperusteen osa ei siis ole perusteltu.

56 Tästä seuraa, että koko ensimmäinen kanneperuste on hylättävä perusteettomana.

Toinen kanneperuste, joka koskee saavutettujen oikeuksien koskemattomuuden periaatteen loukkaamista

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

57 Kantaja väittää, että tosiseikoista ilmenee riidattomalla tavalla komission loukanneen suoraan kantajan saavutettuja oikeuksia. Hyväksymispäätöksessä sille nimittäin annettiin subjektiivisia oikeuksia, joiden perusteella se saa vaatia tuen maksamista kokonaisuudessaan.

58 Vastaajan mukaan sellaisen tuen saaja, jota koskevan hakemuksen komissio on hyväksynyt, ei tällä perusteella saa mitään lopullista oikeutta koko tuen saamiseen, jos tuen saaja ei noudata hyväksymispäätöksessä asetettuja ehtoja. Tästä seuraa, ettei kantaja voinut perustellusti odottaa, että kaikki alkuperäisen tukihakemuksen perusteella huomioon otetut kulut hyväksyttäisiin lopullisesti.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

59 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tuen saaja, jonka esittämän hakemuksen komissio on hyväksynyt, ei tällä hyväksymisellä saavuta minkäänlaista lopullista oikeutta saada koko tuen määrää, jos se ei noudata tuen saamiseksi asetettuja ehtoja (em. asia Interhotel v. komissio, tuomion 62 kohta).

60 Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on jo edellä 38 ja 39 kohdassa todennut, nyt käsiteltävässä asiassa kantaja ei ole noudattanut koulutushankkeelle asetettuja ehtoja.

61 Tästä seuraa, että myös toinen kanneperuste, joka koskee saavutettujen oikeuksien koskemattomuutta koskevan periaatteen loukkaamista, on hylättävä.

Kolmas kanneperuste, joka koskee perustelujen puutteellisuutta

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

62 Kantaja moittii komissiota siitä, että se otti päätöstä tehdessään huomioon ainoastaan DAFSEn päätelmät, jotka taas perustuivat yksinomaan rahoituksen ja kirjanpidon tarkastuksesta tehtyyn selvitykseen, joka nojautui olettamuksiin. Tästä seuraa kantajan mukaan, että komissio ei ole perustellut päätöstään täsmällisellä tavalla, minkä lisäksi se ei ole perustellut sitä kokonaisuudessaan vaan on turvautunut vastaavia puutteellisuuksia sisältäviin asiakirjoihin.

63 Vastaaja puolestaan väittää, että sen päätöksen on katsottava olevan asianmukaisesti perusteltu, jos siinä viitataan riittävän selvästi jäsenvaltion ehdotukseen

pienentää alun perin myönnetyn tuen määrää, kun komissio pelkästään vahvistaa tällaisen ehdotuksen, kuten nyt käsiteltävänä olevassa tilanteessa on asia.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

64 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan velvollisuudella perustella yksittäinen päätös tavoitellaan sitä, että yhteisöjen tuomioistuimet voivat valvoa päätöksen laillisuutta, ja sitä, että sille, jota asia koskee, annetaan riittävästi tietoja sen selville saamiseksi, onko päätös asianmukainen tai onko siinä sellainen virhe, jonka johdosta päätöksen pätevyys voidaan riitauttaa. Tämän velvollisuuden ulottuvuus riippuu kyseessä olevan toimenpiteen luonteesta ja siitä asiayhteydestä, jossa se on toteutettu (em. asia Branco v. komissio, tuomion 32 kohta).

65 ESR:n myöntämän tuen pienentämistä koskevan päätöksen perustelujen osalta yhteisöjen tuomioistuimet ovat jo todenneet, että tämänkaltaisen päätöksen tuen saajalle mahdollisesti aiheuttamien vakavien seurausten vuoksi päätöksessä on selvästi osoitettava perustelut, jotka oikeuttavat alun perin myönnetyn tuen määrän pienentämisen (asia T-450/93, Lisrestal v. komissio, tuomio 6.12.1994, Kok. 1994, s. II-1177, 52 kohta).

66 On siis tutkittava, täyttääkö tässä asiassa riidanalainen päätös EY:n perustamissopimuksen 190 artiklassa (josta on tullut EY 253 artikla), sellaisena kuin yhteisöjen tuomioistuimet ovat sitä tulkinneet, määrätyt edellytykset.

67 On jo todettu, että sekä sovellettavasta lainsäädännöstä että oikeuskäytännöstä ilmenee, että ESR:n rahoitustuen myöntäminen perustuu komission ja jäsenvaltioiden kiinteään yhteistyöhön.

68 Tämän vuoksi tutkittavana olevan kaltaisessa tapauksessa, jossa komissio ainoastaan ja pelkästään vahvistaa jäsenvaltion ehdotuksen pienentää alun perin myönnetyn tuen määrää, yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että komission päätöstä on pidettävä perustamissopimuksen 190 artiklassa tarkoitetulla tavalla asianmukaisesti perusteltuna, jos tuen pienentämiseen oikeuttavat perusteet ilmenevät selvästi päätöksestä itsestään, tai silloin, kun näin ei ole, jos siinä viitataan riittävän selvästi asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen toimeen, jossa viranomainen selvästi selostaa pienentämisen perusteet (em. asia Branco v. komissio, tuomion 36 kohta).

69 Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa riidanalaisessa päätöksessä on mainittu täsmällisesti perusteet, joiden takia komissio on pienentänyt alun perin myönnetyn rahoitustuen määrän, sekä DAFSEn asiakirjat, joihin komissio on vedonnut.

70 Tästä seuraa, että myös kolmas kanneperuste, joka koskee perustelujen puutteellisuutta, on hylättävä perusteettomana.

71 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

72 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian ja vastapuoli on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista, kantaja on velvoitettava korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(neljäs jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Kanne hylätään.

2) Kantaja velvoitetaan korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut.

Moura Ramos Tiili Mengozzi

Julistettiin Luxemburgissa 29 päivänä syyskuuta 1999.

H. Jung

kirjaaja

R. M. Moura Ramos

neljännen jaoston puheenjohtaja